

Sygn. akt II KO 36/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie rozpoznania zażalenia

Prezesa Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 maja 2018 r.

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. del. do Prokuratury Okręgowej w W.

z dnia 26 kwietnia 2018 r.,

o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 sierpnia 2018 r.,

na posiedzeniu w przedmiocie wniosku Sądu Rejonowego w W. zawartym w postanowieniu z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt XIV Kp ../18,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R.

UZASADNIENIE

Wskazany powyżej postanowieniem z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. XIV Kp ../18, Sąd Rejonowy w W., zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie – w trybie art. 37 k.p.k. - sprawy rozpoznania zażalenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. na (określone powyżej) postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa – do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Wniosek umotywowano tym, iż zaskarżonym postanowieniem prokurator odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie toczącej się z zawiadomienia Sędziego Sądu Okręgowego I. T., dotyczącej złożenia fałszywych zeznań przez 233 osoby przesłuchane w charakterze świadków w postępowaniach Prokuratury Okręgowej w W. o sygn.

akt [...], to jest o czynny z art.233 § 1 k.k. Okoliczności te – zdaniem wnioskującego Sądu – mogą wywołać wątpliwości co do „pełnej swobody Sądu Rejonowego w W. w zakresie rozpoznania przedmiotowego zażalenia. Sąd ten bowiem jest jednostką bezpośrednio podległą Sądowi Okręgowemu w W. w zakresie kierowania działalnością administracyjną sądu. Prezes Sądu Okręgowego powierza poszczególnym sędziom, na wniosek prezesa podległego mu sądu rejonowego, funkcję przewodniczącego wydziału w tym sądzie, którą to funkcję *de facto* pełni w tut. Sądzie w obecnym składzie w III Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w W. (...) Ponadto prezes ustala przydział sędziów do poszczególnych wydziałów sądu, zakres obowiązków sędziów, sposób uczestniczenia przez nich i w przydziale spraw, a także plan dyżurów oraz zastępstw sędziów. Powyższe rodzi obawę, że decyzja tut. Sądu wydana po rozpoznaniu przedmiotowego zażalenia, w opinii publicznej może być uznana za pozbawioną obiektywizmu właśnie wobec istniejącej podległości służbowej”.

Dodać należy, że w dniu 12 czerwca 2018 r. do Sądu Rejonowego w W. wpłynęło pismo Zastępcy Prokuratora Okręgowego w W., który - na podstawie art. 37 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2 k.p.k. – wniosł o zwrócenie się przez Sąd Rejonowy w W. do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego w W. jest zasadny i przez to zasługuje na uwzględnienie.

Niejednokrotnie podnoszono już w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k., jako odstępstwo od fundamentalnego prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, jest możliwe tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach, kiedy silne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości za takim właśnie przekazaniem przemawiają. Konieczność zastosowania tej regulacji z pewnością zaktualizuje się wówczas, gdy zaistnieją takiego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w obiektywny sposób (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 13 lipca 1995 r., sygn. akt III KO

34/95, OSNKW 1995, z. 9 - 10, poz.68; 25 czerwca 2008 r., sygn. akt IV KO 62/08, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 1318).

Tak właśnie jest w niniejszej sprawie.

Sąd Rejonowy w W. stanął w niej przed koniecznością rozpoznania zażalenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. del. do Prokuratury Okręgowej w W. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie w której zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia szeregu przestępstw z art. 233 § 1 k.k. złożył – w imieniu Sądu Okręgowego w W. - Sędzia tego Sądu I. T. Sąd Rejonowy w W. – rzeczowo i miejscowo właściwy do rozpoznania przedmiotowego zażalenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. - jest niewątpliwie bezpośrednio instytucjonalnie podległy temuż Sądowi Okręgowemu w W. Sąd właściwy ustawowo do rozpoznania owego zażalenia miałby zatem rozstrzygać o zasadności środka odwoławczego sporządzonego przez Prezesa nadrzędnego nad nim instancyjnie Sądu, i to w sprawie zainicjowanej – w imieniu podległego mu Sądu – przez jednego z orzekających w nim sędziów.

Te administracyjno - instancyjne uwarunkowania, a także i te które szeroko są przedstawione w uzasadnieniu postanowienia Sądu właściwego (przytoczone powyżej) stanowią z pewnością tego rodzaju zaszłości, które zarówno mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania sędziów Sądu Rejonowego w W., jak też mogą stwarzać przekonanie (nawet mylne), tak u samych bezpośrednio zainteresowanych sprawą, jak i w odbiorze społecznym, o braku wymaganych warunków do rozpoznania tej sprawy w tym Sądzie w sposób obiektywny, to jest dający gwarancje absolutnej bezstronności.

Stąd też bezspornie w interesie wymiaru sprawiedliwości leży, aby sprawę tą rozpoznawał inny równorzędny sąd wolny od takich uwarunkowań i możliwości jakichkolwiek poza procesowych wpływów, a także realnie możliwych – ze względu na charakter tych stwierdzonych zaszłości – wspomnianych spekulacji.

Takim Sądem jest z pewnością Sąd Rejonowy w R. jako usytuowany poza granicami właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w W. i przez to pozbawiony jakichkolwiek z nim instytucjonalnych powiązań. Stąd też – na podstawie regulacji z art. 37 k.p.k. – należało przekazać niniejszą sprawę do rozpoznania temu to sądowi.

Kierując się tymi względami postanowiono jak wyżej.

kc